

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О. М. БЕКЕТОВА**

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор В.М. Бабаєв

“

2015 р.

ФІЛОСОФІЯ

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки бакалавра

галузі знань 0305 Економіка та підприємництво

напряму 6.030504 економіка підприємства, 6.030509 облік і аудит

(Шифр за ОПП_ГП5_)

Стандарт чинний з дати затвердження

РОЗРОБЛЕНО: Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова

КАФЕДРА: філософії і політології

РОЗРОБНИКИ: _____ доцент Садовніков Олег Костянтинович.

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ (В. В. Корженко)

Протокол від «_29_» _____ серпня _____ 2014 року №_1_

Схвалено випусковою кафедрою економіки підприємств, бізнес-адміністрування та
регіонального розвитку

Протокол від «_30_» _____ 2014 року №_1_

Завідувач випускової кафедри (О. В. Димченко)

Схвалено випусковою кафедрою фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту

Протокол від «_30_» _____ 2014 року №_1_

Завідувач випускової кафедри (Т.В. Момот)

Програма відповідає формі Програми навчальної дисципліни, що затверджена
Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ () «_30_» _____ 2014 р.

Обговорено та рекомендовано до затвердження Науково-методичною радою
факультету Економіки і підприємництва.

Голова НМР (Садовніков О.В.)

Протокол від «30»_08_ 2014 року №1

Цей стандарт не може бути тиражований або відтворений будь яким способом
без письмової згоди ХНУМГ ім. О.М. Бекетова

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2015

© О. К. Садовніков, 2015

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Філософія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 0305 Економіка та підприємництво, напрямів 6.030504 економіка підприємства, 6.030509 облік і аудит, навчальним планом передбачено фахове спрямування ЕП, ЕП-Ін, ЕП-Пр, ОіА, ОіА ін., ОіА пр.

Предметом вивчення даної навчальної дисципліни є найзагальніші та універсальні взаємозв'язки та взаємовідносини людини, природи та світу.

Міждисциплінарні зв'язки:

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Вихідні знання	Соціологія
	Політологія
	Теорія світової культури

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів (ЗМ):

- ЗМ 1. Історія філософії.
- ЗМ 2. Онтологія та гносеологія.
- ЗМ 3. Соціальна філософія.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Філософія» є формування філософської культури мислення та навичок застосування філософської методології.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Філософія» є розуміння розвитку та існування філософії у різні часи історії людства, загальні онтологічні підстави існування світу, гносеологічні теорії, а також соціальні положення існування та розвитку суспільства.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні положення філософських концепцій, течій та напрямків;
- головні положення сучасної теорії пізнання та розвитку знань;
- головні підстави та мотиваційні ознаки розвитку суспільства.

вміти:

- орієнтуватися у розвитку філософської думки;
- використовувати положення теорії пізнання в учбовій та науковій діяльності студента;
- використовувати здобуті знання у практичній взаємодії з соціальним та природним середовищем.

мати компетентності :

- розуміння предмета філософії та її ролі в історії людської культури, співвідношення філософії та інших форм духовного життя (релігії, науки, мистецтва);
- знання основних етапів розвитку світової філософської думки, шкіл і вчень видатних філософів античності, європейського середньовіччя, нового часу, сучасній західній філософії, релігійно-філософських вчень Сходу, української філософської традиції;
- знання наукових, філософських, релігійних картин світу, фундаментальних понять і принципів, за допомогою яких описуються ці картини; різноманіття форм пізнання, співвідношення істини й омани, знання і віри, раціонального і ірраціонального, чуттєвого і абстрактного, ролі практики в пізнанні, категоріальної структури мислення і філософсько-методологічних принципів пізнання;
- знання взаємодії духовного і тілесного, біологічного та соціального в людині; сутності, призначення і сенсу життя людини, її відносини до природи і суспільства, структурованості суспільства та рушійних сил і закономірностей історичного процесу;
- знання основних етапів історичної еволюції науки від античності до сучасності, критерії науковості, ролі науки в розвитку цивілізації, цінності наукової раціональності, структури наукових теорій, еволюції форм і методів наукового пізнання, співвідношення науки з іншими формами суспільної свідомості;

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 годин, 2 національних кредитів, 3 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1. Філософія

ЗМ 1 Історія філософії

Тема 1. Філософія: коло її проблем і роль у суспільстві. Сутність філософії, коло головних питань, філософія як світогляд, наука, гуманітарне знання та стиль життя.

Тема 2. Становлення і основні етапи розвитку філософії, зародження філософії, розвиток філософії у часи античності, Середньовіччя, Відродження та Нового часу, німецька класична філософія та сучасні філософські надбання.

Тема 3. Філософська думка в Україні. Міфологічно-філософські побудови слов'ян, філософія часів Київської Русі, братські школи та Києво-Могилянська академія як осередки освіти, філософські пошуки Г. С. Сковороди, університетська філософія та український Ренесанс ХІХ ст., сучасні філософські напрями в Україні.

ЗМ 2 Онтологія та гносеологія

Тема 4. Матерія і основні форми її існування. Розуміння матерії, рух, простір та час як форми існування матерії, трансформації матерії.

Тема 5. Свідомість її походження та сутність. Розуміння свідомості, свідомість як відображення реальності, складові, що сприяють утворенню та розвитку свідомості.

Тема 6. Пізнання. Наукове пізнання: рівні, форми та методи пізнання.

ЗМ 3 Соціальна філософія

Тема 7. Суспільство як система, що розвивається. Розуміння сутності суспільства та його творчих здібностей, рушійні сили та напрямки розвитку.

Тема 8. Проблема людини в філософії. Людина як біопсихосоціальна істота. Аксіологічний вимір людського буття.

Тема 9. Суспільний прогрес. Соціальне прогнозування. Футурологія. Концепція суспільної безпеки.

Індивідуальні завдання: для денної форми навчання не передбачено, для заочної та дистанційної контрольна робота.

3. Рекомендована література

1. Білодід Ю.М. Філософія. Український світоглядний акцент. Навч. пос. / Ю. М. Білодід. – К., 2006. – 336 с.
2. Гуревич П.С. Философия. (Учебное пособие) / П. С. Гуревич. – М., 2005. – 400с.
3. Дмитриев Т.А. История философии / Т. А. Дмитриев. – М., 2005. – 243с.
4. Ивин А.А. Основы социальной философии. (Учебное пособие) / А. А. Ивин. – М., 2005. – 440 с.
5. История мировой философии: учеб. пособие / А. И. Алешин, К. В. Бандуровский, В.Д. Губин и др. – М., 2008. – 494 с.
6. Кривуля О. М. Філософія: Навчальний посібник. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. – 592 с.
7. Кривуля О.М. Історія філософії. Репрезентативний курс / О. М. Кривуля. – Х.: ХНАМГ, 2004. – 250 с.
8. Подольська Є.А. Філософія. Підручник / Є. А. Подольська – К.: Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. – 704 с.
9. Философия (философия, религиоведение, логика, этика и эстетика) Кредитно-модульный курс: Учебное пособие / В. В. Будко, Е. В. Пилипко, О. К. Садовников, Ю. А. Фатеев Ю.А. – Харьков: ХНАГХ, 2008. – 400 с.
10. Філософський енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії ім. Г.С. Сковороди; редкол.: В. І. Шинкарук (голова). – К. : Абрис, 2002. – 742 с.
11. Philosophy (Credit-Module Course): Handbook for Foreign University and Post Graduate Students). - Ivanova K.A., Krivchikova G.F., Sadovnikov O.K., Jsipova N.P., Likhvar V.D., Kulakova J.V. – Kharkiv: Publishing House of NUPH: Golden Peges, 2009. - 408 p.

Інформаційні ресурси

1. Библиотека М. Н. Грачева [Електронний ресурс]. – Режим доступа: Grachev62.narod.ru
2. Библиотека философского факультета МГУ [Електронний ресурс]. – Режим доступа: philos.msu.ru
3. Библиотека философского факультета Омского Госпедуниверситета [Електронний ресурс]. – Режим доступа: philos.omsk.edu .

4. Виртуальная библиотека "Философия для всех"[Электронный ресурс]. – Режим доступа: uchcom.botik.ru
5. Кафедра философской антропологии философского факультета СПбГУ [Электронный ресурс]. – Режим доступа: anthropology.ru
6. Раздел "Философия" в библиотеке М. Мошкова[Электронный ресурс]. – Режим доступа: lib.ru
7. Цифровой репозиторий ХНУМГ ім. О. М. Бекетова [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://eprints.kname.edu.ua>
8. Электронная библиотека для студентов гуманитарных специальностей [Электронный ресурс]. – Режим доступа: gumfak.ru
9. Электронная библиотека на сайте под названием "Философия в России" [Электронный ресурс]. – Режим доступа: philosophy.ru
10. Электронная библиотека по философии [Электронный ресурс]. – Режим доступа: filosof.historic.ru

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання **екзамен**

5. Засоби діагностики успішності навчання поточні та підсумкові тестові та теоретичні завдання для модульних контрольних робіт, питання для обговорення на практичних заняттях, перелік екзаменаційних питань.

АНОТАЦІЯ

«Філософія» спрямована на вивчення найзагальніших та універсальних взаємозв'язків та взаємовідносин людини, природи та світу. Метою є формування філософської культури мислення та навичок застосування філософської методології. Предметом «Філософії» є людина, світ та взаємодія. Дисципліна складається з таких змістовних модулів: 1 Історія філософії, 2 Онтологія та гносеологія, 3 Соціальна філософія

ABSTRACT (ANNOTATION)

«Philosophy» aims to study the most general and universal linkages and relationship between man, nature and the world. The aim is to develop a philosophical culture of thinking skills and application of philosophical methodology. The subject of «Philosophy» is a man, the world and interaction. Discipline consists of the following content modules: 1 history of philosophy, 2 ontology and epistemology, 3 social philosophy.

АННОТАЦИЯ

«Философия» направлена на изучение общих и универсальных взаимосвязей и взаимоотношений человека, природы и мира. Целью является формирование философской культуры мышления и навыков применения философской методологии. Предметом «Философии» является человек, мир и взаимодействие. Дисциплина состоит из следующих содержательных модулей: 1 история философии, 2 онтология и гносеология, 3 социальная философия.